

Gebiedsontwikkeling

ROL EN INZET GEMEENTE

DORDRECHT **Bewonerspanel**
Dordrecht hoort graag wat u er van vindt
www.dordrecht.nl/bewonerspanel

Inhoud

1. Conclusies
2. Figuren en tabellen

De kracht van de samenleving wordt steeds belangrijker. De gemeente Dordrecht is overtuigd van die kracht en zoekt naar een nieuwe balans in de rolverdeling tussen de overheid en de samenleving, zo ook op het terrein van gebiedsontwikkeling. De gemeente heeft een publieke taak, maar er komt meer ruimte voor initiatieven uit de samenleving. Daarnaast moet de gemeente ook opnieuw bezuinigen waardoor er ook een financiële noodzaak is om nieuwe afspraken met de stad te maken. Om de mening van de samenleving te achterhalen hield het Onderzoekcentrum Drechtsteden in opdracht van de gemeente Dordrecht een enquête onder het Bewonerspanel Dordrecht. De resultaten leest u deze factsheet.

Omdat een belangrijke vraag is op welke terreinen en in welke mate de gemeente zich wat kan terugtrekken en meer aan de stad zelf kan overlaten, wil de gemeente de samenleving hierbij betrekken. Wat beschouwt de samenleving als taken en verantwoordelijkheden van de gemeente op het terrein van gebiedsontwikkeling? Wanneer initiatiefnemers een initiatief voor gebiedsontwikkeling indienen, welke taken zijn dan de verantwoordelijkheid van de gemeente en welke van de initiatiefnemer? Hoeveel inzet moet de gemeente plegen bij ingediende initiatieven? En waar hangt de mate van inzet vanaf? En ook vraagt de gemeente zich af of bepaalde vergunningen volgens de samenleving moeten blijven bestaan of (deels) afgeschaft mogen worden. Om te achterhalen wat de mening van de samenleving hierover is heeft het Onderzoekcentrum Drechtsteden een enquête houden onder het Bewonerspanel Dordrecht. De enquête is in de tweede helft van maart uitgezet onder de deelnemers van het Bewonerspanel Dordrecht van 18 jaar en ouder. Van de 1.552 deelnemers hebben 707 personen de vragenlijst ingevuld; een respons van 46%.

Bewonerspanel Dordrecht

Het Bewonerspanel Dordrecht is een digitaal panel met inwoners van Dordrecht die zichzelf hebben aangemeld en graag hun mening geven via korte internetenquêtes. Dit is wat anders dan een representatieve steekproef onder de totale bevolking. Het Bewonerspanel Dordrecht is uitermate geschikt om een eerste globale indruk te krijgen van de mening van de samenleving over de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente op het terrein van gebiedsontwikkeling en de mate van inzet die de gemeente zou moeten plegen bij ingediende initiatieven.

1 Conclusies

Verantwoordelijkheid en taken

We hebben tien mogelijke activiteiten/verantwoordelijkheden aan het Bewonerspanel Dordrecht voorgelegd. De panelleden vinden dat het stimuleren van buurtinitiatieven, stimuleren om gevaarlijke situaties aan woningen te voorkomen en het voorkomen van overlast van initiatieven, hiervan de drie belangrijkste taken van de gemeente zijn. Het organiseren van netwerkbijeenkomsten voor projectontwikkelaars of workshops voor zelfbouwers vinden de meestal panelleden echter in het geheel géén taak van de gemeente.

Als het erom gaat wie de meeste verantwoordelijkheid heeft op bepaalde aspecten rondom een initiatief, dan vindt een aanzienlijk deel (39%) het regelen en betalen van de benodigde onderzoeken (vooral) de taak van de gemeente. Voor de overige drie aspecten – draagvlak onder buurtbewoners creëren, de financiële haalbaarheid van een initiatief en het proces rondom een initiatief – vinden aanzienlijk minder panelleden dit. De meningen zijn hier vooral verdeeld in de zin dat velen vinden dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van initiatiefnemer en gemeente, maar ook een aanzienlijk deel het (vooral) de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer vindt. Dit laatste is vooral het geval voor het

creëren van draagvlak onder buurtbewoners: vier op de tien panelleden zien dit (vooral) als verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Mate van inzet gemeente

Wanneer er een initiatief wordt ingediend en de gemeente moet bepalen hoeveel inzet zij daaraan gaat besteden, moet de gemeente een aantal aspecten afwegen. De mate waarin het initiatief meerwaarde voor de buurt oplevert is hierbij een heel belangrijk aspect volgens de panelleden (86%). Op de tweede plaats staat het belang van de locatie voor Dordrecht (74%). Maar ook de bijdrage van het initiatief aan het gemeentelijk beleid (66%), de hoeveelheid ervaring en expertise van de initiatiefnemer (64%) en het type initiatiefnemer (buurtbewoners, ideële stichting, projectontwikkelaar) (60%) zouden volgens de panelleden een belangrijke rol moeten spelen.

Mate van inzet in vier voorbeeldsituaties

De mate van inzet van de gemeente kan per situatie verschillen. We vroegen de panelleden om van vier voorbeeldsituaties aan te geven of de gemeente hier minimale, gemiddelde of maximale inzet op zou moeten plegen.

Varianten van inzet van de gemeente

- minimale inzet: de gemeente neemt een afwachtende houding aan en voert alleen de wettelijke taken uit; er is geen sprake van financiële ondersteuning;
- maximale inzet: de gemeente zorgt voor intensieve begeleiding; financiële ondersteuning is mogelijk;
- gemiddelde inzet: ligt tussen minimaal en maximaal in.

Voorbeeld 1: braakliggende gronden

Voor braakliggende terreinen wensen veel panelleden alleen maximale inzet wanneer de locatie van het initiatief van groot belang is voor de stad (57%) of wanneer het een eigen initiatief van de buurt is en meerwaarde oplevert voor de buurt (44%).

Voorbeeld 2: herontwikkeling leegstaand kantoor

Een aanzienlijk deel van het bewonerspanel (61%) is van mening dat de inzet van de gemeente maximaal dient te zijn wanneer het gaat om een leegstaand kantoor in de binnenstad. Voor een leegstaand kantoor op een industrieterrein is minimale (54%) tot gemiddelde (38%) inspanning van de gemeente voldoende.

Voorbeeld 3: zelfbouwkavels

Het liefst zien de panelleden een maximale tot gemiddelde inspanning van de gemeente in de eerste twee jaar van het proces, daarna is een gemiddelde tot minimale inspanning voldoende.

Voorbeeld 4: kleinschalige woningbouw

Zeven op de tien panelleden vinden een maximale inspanning door de gemeente terecht wanneer het plan van groot belang is voor Dordrecht

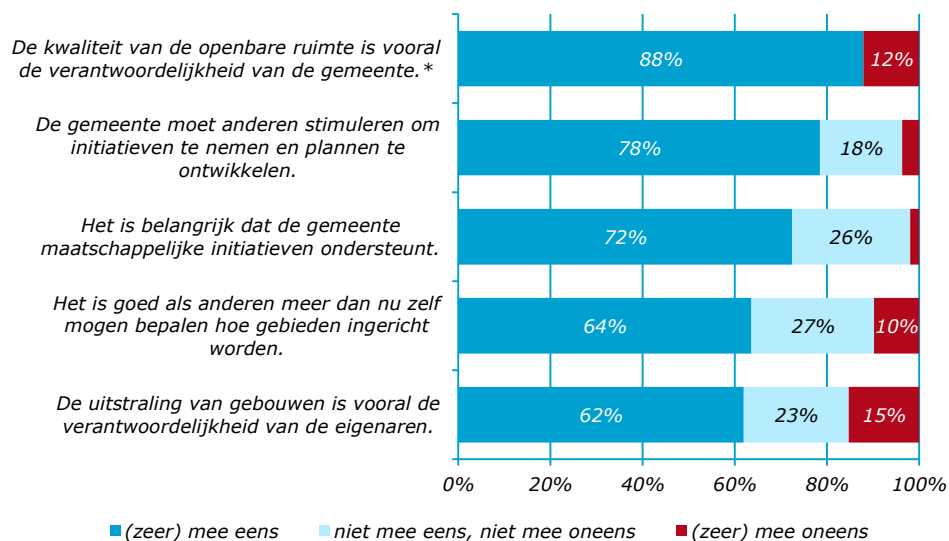
Vergunningen

De gemeente denkt er over om de procedures rondom vergunningaanvragen te vereenvoudigen door bepaalde vergunningen af te schaffen en ofwel als gemeente ook achteraf ook niet meer te toetsen, ofwel algemene regels op te stellen waarop de gemeente in sommige gevallen achteraf nog kan toetsen. Een minderheid van de maximaal een kwart van de panelleden is voorstander van het geheel afschaffen van de vier voorgelegde typen vergunningen en hier niet meer op toetsen. Voor het ophangen van spandoeken is ruim de helft voor toetsing aan algemene regels. Voor kapvergunningen en vergunningen voor gebruik openbare ruimte zijn de meningen verdeeld: zo'n vier op de tien panelleden willen deze vergunningen behouden, maar ook een aanzienlijk deel is voor toetsing op algemene regels.

2 Figuren en tabellen

Verantwoordelijkheden, taken en rollen

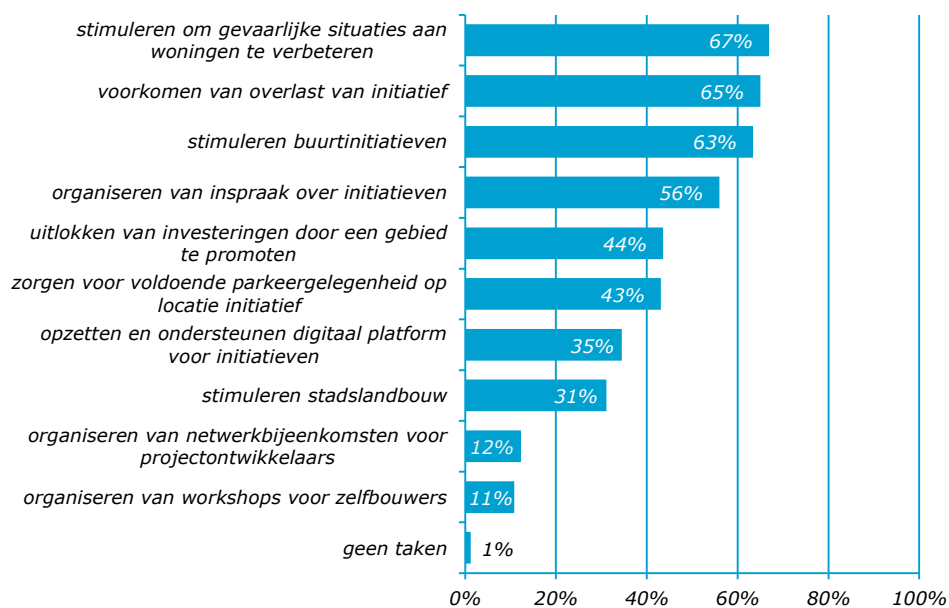
Figuur 1 Verantwoordelijkheid en rol van de gemeente

* Bij deze vraag was het percentage weet niet/n.v.t. 21%.

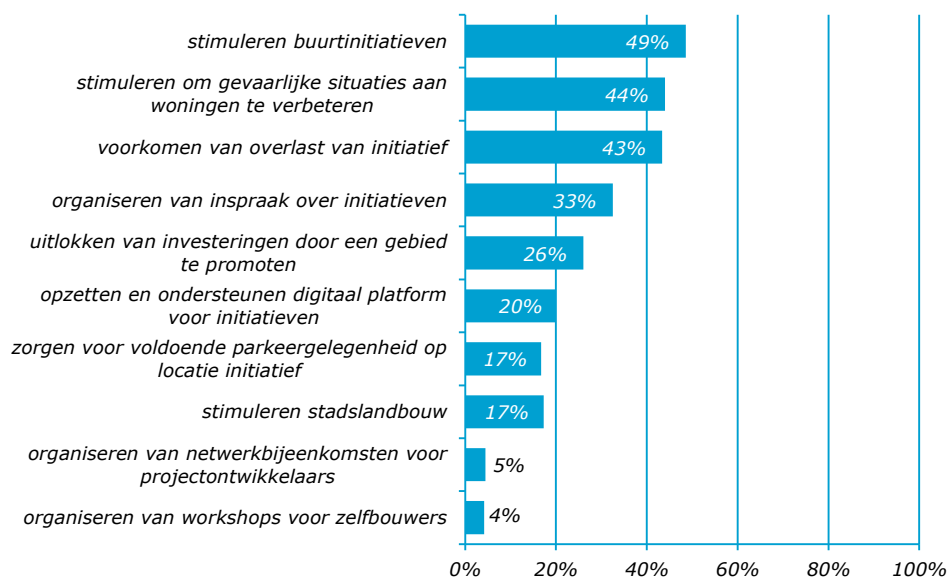
Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Wat is de verantwoordelijkheid van de gemeente? In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen...?'

Figuur 2 Taken van de gemeente bij gebiedsontwikkeling

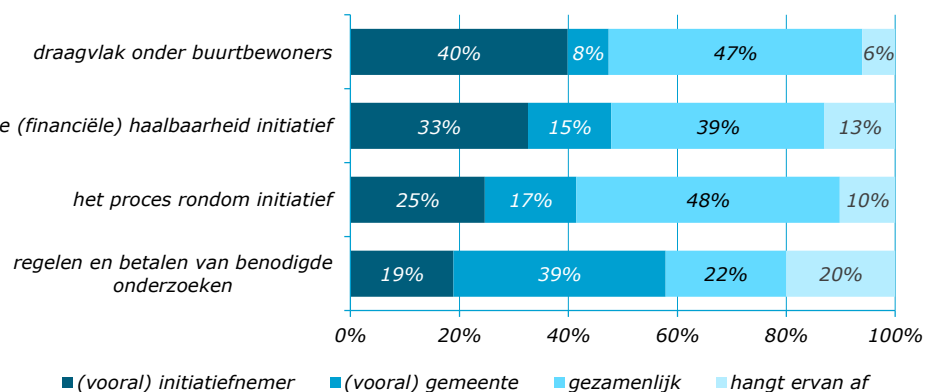
Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Welke taken heeft de gemeente bij (initiatieven op het gebied van) gebiedsontwikkeling? Kruis aan wat u een gemeentelijke taak vindt.'

Figuur 3 De belangrijkste taken van de gemeente bij gebiedsontwikkeling

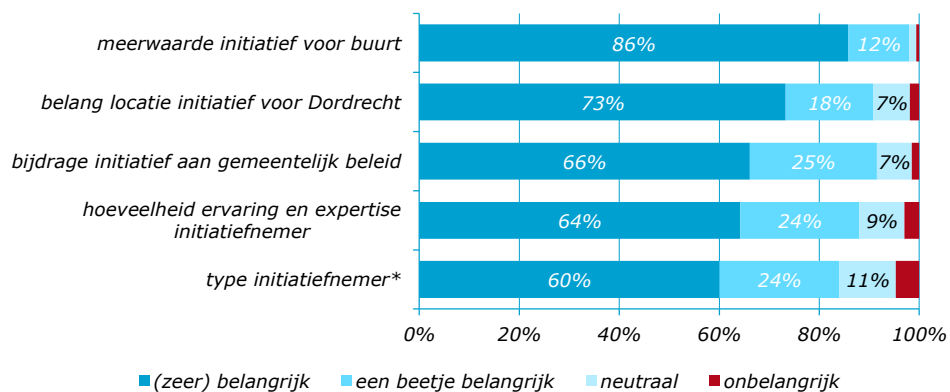
Toelichting: We vroegen de panelleden eerst om aan te geven welke van deze taken een taak van de gemeente zijn (uitkomsten in figuur 2). Daarna stelde we de vraag: 'Als u zou moeten kiezen, waar zou de gemeente dan de meeste aandacht aan moeten besteden? Kruis de drie belangrijkste taken aan.'

Figuur 4 Verantwoordelijkheid voor...

Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Wie is volgens u verantwoordelijk voor onderstaande zaken, de initiatiefnemer of de gemeente?'

Figuur 5 Aspecten van belang voor de mate van inzet gemeente bij initiatieven

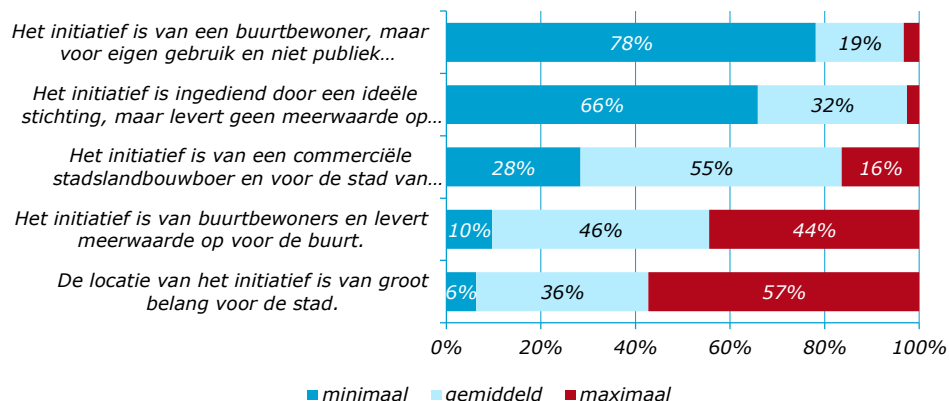
* type initiatiefnemer (buurtbewoners, ideële stichting, projectontwikkelaar)

Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Hoe belangrijk zijn volgens u de volgende zaken voor de inzet van de gemeente bij initiatieven?'

Mening over de mate van inzet gemeente in vier voorbeeldsituaties

Braakliggende gronden

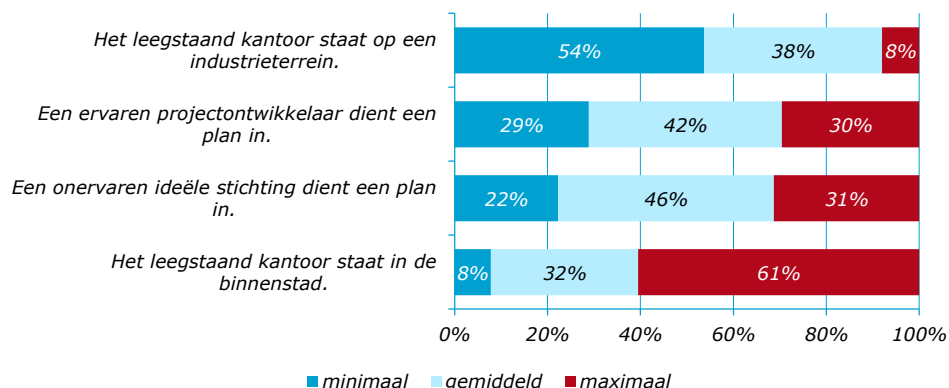
Figuur 6 Mate van inzet gemeente in de volgende gevallen

Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Braakliggende gronden kunnen tijdelijk in gebruik worden gegeven aan particulieren en organisaties. Hoeveel inzet moet de gemeente volgens u plegen in de volgende gevallen...?'

Herontwikkeling leegstaand kantoor

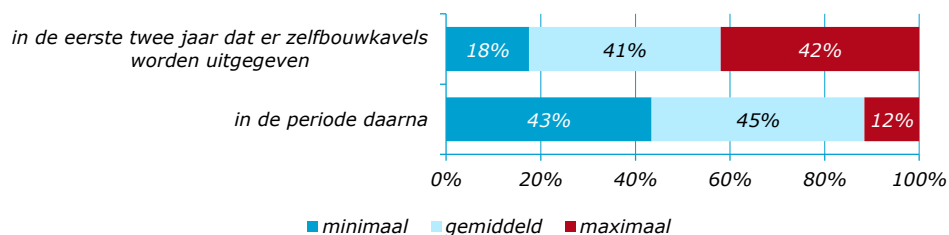
Figuur 7 Mate van inzet gemeente in de volgende gevallen

Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Er staan veel kantoren leeg. Het is niet gemakkelijk om hiervoor een nieuwe gebruiker te vinden. De eigenaar van het pand is er voor verantwoordelijk, maar leegstand is niet goed voor de stad. Daarom de vraag: Hoeveel inzet moet de gemeente volgens u plegen in de volgende gevallen...?'

Zelfbouwkavels

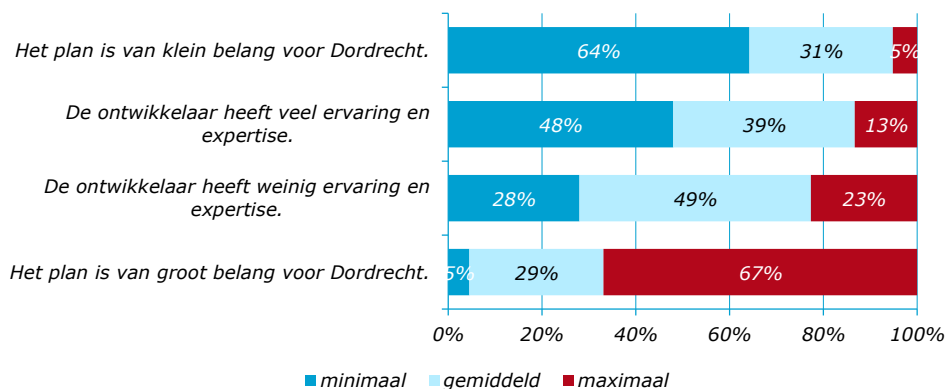
Figuur 8 Mate van inzet gemeente

Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'De gemeente geeft sinds kort op verschillende plekken in Dordrecht kavels uit waar burgers zelf hun eigen woning kunnen laten bouwen. Deze zelfbouwers hebben meestal geen ervaring met bouwen. Deze methode van zelfbouw is nieuw in Dordrecht. Hoeveel inzet moet de gemeente volgens u plegen...?'

Kleinschalige woningbouw

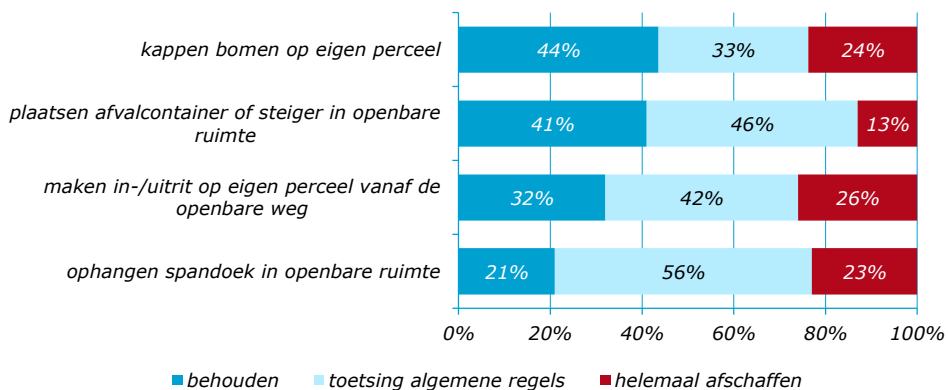
Figuur 9 Mate van inzet gemeente in de volgende gevallen

Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Commerciële ontwikkelaars dienen regelmatig plannen in voor woningbouw. Hoeveel inzet moet de gemeente volgens u plegen in de volgende gevallen..?'

Mening over vergunningen

Figuur 10 Mening over vergunningen

Toelichting: Dit zijn de antwoorden op de enquêtevraag: 'Welke van de volgende vergunningen moet de gemeente volgens u behouden, helemaal afschaffen, of afschaffen maar wel achteraf nog toetsen op basis van 'algemene' regels?'

drs. I.A.C. Soffers
W. van den Boogaard
april 2015

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl